

II. ptujška MDB se je vrnila z Avtoceste

Pred dvema mesecema se je formirala II. ptujška mladinska delovna brigada, ki so jo sestavljali mladinci iz okraja Murska Sobota, Ljutomer, Dolnja Lendava; največ pa jih je dal ptujski okraj. Saj se je na Avtocesto prijavil celoten predvojaški center Ormož.

Takoj po prihodu brigade na delovno mesto v Novso se je pokazalo, da so nekateri mladinci predvojaškega centra Ormož bili s saboterskimi nameni v brigado. Že takoj izpogleda se je pokazalo njihovo razbijaško delo v brigadi. Od ljudi, kakor so Jaušovec Avgust, Kovačič Bojan, Havlas Mirko in še nekaj drugih, ne bi tega nikdar pričakovali. Imenovani so se sicer kazali prej dobre mladince, toda ko je bilo treba pristopiti k delu, ko bi se morale tudi njihove mišice napeti v borbi za dosego norme, takrat je bruhnila na dan njihova nepriljubljenost do izpolnjevanja obveznosti, ki jo postavljajo pred nas petletni plan, naša Partija in naš tovariš Tito. Strah jih je postalo žuljavni rok in dvomesečnega dela, tega, česar se milijoni naših ljudi ne bojijo. Najbolj zaostali hlapci nekje na robu okraja tega ne bi naredili, kar so naredili mladinci, ki so imeli dovolj prilike, da se temeljito seznanijo z vsemi gospodarskimi nalozami, ki so pred nami. Posledica njihovega razkrojevalnega dela se je kmalu pokazala. Že po nekaj dneh bivanja v brigadi so ustvarili med brigadirji nezadovoljstvo, dokler jih niso nekaj pridobili, s katerimi so potem tudi strahotno dezertirali iz brigade. S tem so dokazali, da sploh niso vredni, da bi sodelovali pri izgradnji socializma. Zaslužili so samo,

da jih vsi pošteni mladinci sedaj zasmehujejo za njihovo protiljudsko in razkrojevalno delo.

Po odhodu razbijačev je brigada zaživela pravo življenje

Nemir, ki so ga povzročili med brigadirji zgoraj navedeni dezertirji, se je po njihovem odhodu polegel. Redna politična predavanja in sploh dobro politično delo z brigadirji je stanje iz dneva v dan izboljševalo. Normo, ki so jo izpogleda komaj dosegali, so kmalu začeli presežati. Kmalu si je priborila brigada naslov »udarna«. Ob razglašenju za »udarno« se je delovni elan pri mladini še povečal. »Hočemo postati trikrat udarni«, se je ob tej priliki glasila obezba brigade. Še z večjo vnmemo so se zarile lopate v zemljo, samokolnice so se še pogostejše srečavale.

Med tem časom je brigada zaživela kulturno-prosvetno življenje. Po končanem delu so imeli kulturne prireditve izven brigade, pa tudi v brigadi. Obiskali so tudi deset kulturnih prireditev in večje število kino-predstav. Včasih pa, ko je brigada dosegla posebno dobre rezultate, so priredili taborni ogenj, okrog katerega se je zbrala vsa brigada. Pozno v noč se je razlegala vesela pesem po taborišču. Ob zvokih harmonike so se lahko zavrteli, tako, da jim tudi zdravega razvedrila ni manjkalo. Poleg tega je bilo zelo dobro razvito ideološko-politično delo; saj so imeli 15 političnih in 5 strokovnih predavanj. S pomočjo dnevnega časopisa so se redno seznanjali s političnimi in gospodarskimi novicami med štirimi namestniki

zunanjih ministrov v vprašanju Slovenske Koroške, poslali protestno resolucijo namestnikom zunanjih ministrov, v kateri so navedli, da se jugoslovanska mladina nikoli ne bo odpovedala pravicam do Slovenske Koroške, katere nam kraji SZ, ki bi morala biti zaščitnica malih narodov.

Svoj prosti čas so znali brigadirji izkoristiti poleg razvedrila še za učenje cirilice. Skrbno so pazili tudi na higieno v taborišču. Hrano so imeli dobro.

Čas odhoda brigade se je naglo bližal. Brigadirjem je bilo težko ob misli, da bodo morali kmalu narazen; saj so se dobro razumeli. Bili so že trikrat udarna in enkrat pohvaljena brigada, tako da so svojo obvezo, ki so si jo zadali ob prvi razglasitvi, izpolnili in tudi presežili.

Z ostalimi brigadami so bili ves čas v najlepših odnosih ter s tem utrjevali bratstvo in enotnost naših narodov.

Polna veselja in prešernega smeja se je v torek zjutraj vračala brigada v Ptuj. Ljudje so se ustavljali na ulicah ob veselem napevu:

Grem na Avtostrado, grem na Avtostrado, grem na Avtostrado v delovno brigado....

Delovni uspehi II. ptujške mladinske delovne brigade so ponovni odgovor in formirajo gonji, obenem pa dokaz, da bo mladina v nadaljnji gospodarski borbi še odločneje sodelovala.

G. M.

Ogled zadružnega premoženja in življenja v ljutomerskem okraju

Člani Osvobodilne fronte iz Grajene smo priredili dne 24. julija izlet v spodnje Slovenske gorice. Ogledali smo si vinogradniško obdelovalno zadružno Zeleno dver in državno posestvo Jeruzalem. Vseh nas je bilo 30. Poleg večjih kmetov, kot je Kolarč Franc in Ivana, Čeh Elizabeta in drugi, so bili zastopani: organizacija AFŽ s predsednico, LMS, Kmetiška obdelovalna zadruga, delavci, mali kmetje, učiteljstvo ter KLO po predsedniku in tajniku.

Predhodno obveščeni o našem prihodu, so nas zadržniki lepo sprejeli. Ogledali smo si zadružne vinograde, prostore ter Dom igre in dela Zadruge ima 384 ha vzorno obdelanih vinogradov, ki so jih štirikrat skropili ter pričeli kopati tretjo kop. Kaže se lep prihodek. Dom igre in dela ima vzorno urejene prostore, kjer se otroci zadržnikov v času zaposlitve

staršev dobro počutijo in imajo primeren vzgojo.

Tajnik zadruge nas je na naša vprašanja seznanil z načinom dela v zadruzi, z obiščniki, normami ter o vsem zadružnem življenju. Ogledali smo si tudi hiše zadržnikov in videli povsod red in snago in novo življenje. Nekdaj raztrgani in lačni otroci vinarjev se danes rdečih lic in dostojno oblečeni. V razgovoru z zadržniki je opaziti, da v njih ni več tiste hlapčevske ponižnosti. Nekdaj zatirani vinarji, ki so bili oropani vsakega kulturnega življenja, so postali novi ljudje. Socializem je prodrl v njihov kraj ter ustvaril nov red novega človeka in boljše življenje.

Silkovita pokrajina ljutomerskih goric nam je v socializmu preobrazena dala nove vzpodbude k še aktivnejšemu delu za pospešitev socialističnega razvoja tudi v ptujškem okraju. Janja.

V Ptujju bo odprta antivenerična postaja

Frontalna borba proti zaostalosti v ptujškem okraju ne mora mimo vprašanja splošnih bolezni.

Dne 20. julija t. l. je predaval vsem zdravnikom v okraju šef kužbenerične oddelka Splošne bolnišnice v Mariboru dr. Petil Eman o problemu splošnih bolezni pri nas, glede katerih so ugotovljena sledeča dejstva:

»Spolne bolezni so precej razširjene. Napori oblasti za preprečevanje širjenja te bolezni in zdravljenje že okuženih ne dosegajo potrebnih uspehov. To pa zlasti zato, ker sta ljudem otopena vest in odgovornost za zločin, ki ga povzročajo sleherni dan, ko namreč spolno bojni brezvestno sejejo vsepovsod svojo bolezen. To je znak pomanjkljive zdravstvene kulture na sploh, naglasiti pa moramo tudi dejstvo, da pri nas niti še nismo začeli s spolno prosveto. Ljudstvo je v splošnih vprašanih nepoučeno, nevedno, zlasti mladina, ki zaradi nepoučenosti in nevednosti drvi v pogubo. Dandanes bolehalo za spolnimi boleznimi predvsem mladostniki in celo mlajši. Kolikor nam naraščajo ni ugodna vojna, nam ga uničujejo spolne bolezni, tako, da bo čez kakih 25 do 30 let primanjkljaj našega prirastka zelo občuten. Ta dejstva niso svetohilsko moraliziranje ali pa pretirana črnoglednost, temveč na žalost gola resnica. Naloga naše nove, napredne FLR je, da zlasti v ledino spolnega barbarstva zorje globoko brazdo, da nam s časom vslane nov rod, ves proveren in prsvetljen. Če bomo brezbrizni, nas utegne namreč neumilno pokostiti spolna

kuga v verni družbi s pijančevanjem in umiranjem dojenčkov in malih otrok.

Zato vsi v boj zoper to ljudsko sramoto, da jo zbrisemo s telesa našega naroda in da končno zavlača med nami resnično zdrav dah v zdravem telesu! Spolne bolezni so ljudsko zlo. Zlasti se širijo po večjih ljudskih nesrečah, kakor so vojne, neurejene razmere itd. torej vselej, kadar se v večjem obsegu premikajo ljudske množice in ni možnosti za zdravstveno nadzorstvo niti ne za kako načrtno in urejeno zdravljenje.

Tudi po minuli vojni opažamo znaten porast splošnih bolezni bodisi po mestih kakor na podeželju, kar je čisto razumljivo, saj je vsepovsod divjala fronta in so z njo še vstric tudi spolne bolezni.

Spolna bolezen kot ljudska kuga znatno vpliva na kakovost potomstva, dostikrat ga pa sploh onemogoča, ko pri ljudeh povzroča jalovost.

V naših krajih je zlasti razširjena kapavica, nekoliko manj sifilis.

Da bo mogoče v ptujškem okraju izpodkopati tej vrsti boleznim, je bila na predavanju 20. julija resno obravnavana potreba po otvoritvi antivenerične postaje v Ptujju, ki bo zajela vse spolne bolezni na ptujškem področju.

Skrbiti bolniki in bolnice bodo morali končno obračunati s svojo neodločnostjo in se podrediti borbi proti tej bolezni.

Ob isti priliki je bil sprejet sklep o bližnji ustanovitvi podružnice slovenskega zdravniškega društva v Ptujju. Sz.

Vidovič Karl in Hojski Štefan bosta svojo nadutost drago plačala

Prednost vključevanja ljudi iz Haloz v delovni proces se odraža med drugim v pojavu, da beleži po osvoboditvi Okrajno sodišče v Ptujju vedno manj primerov zahrbtnega in fizičnega obračunavanja med ljudmi v domačem kraju, ker je večina teh spoznala, da je nasilje posledice znak slabosti in zaostalosti in da se ga najraje poslužujejo slabšči, ki ne zaupajo svoji duševni, ampak fizični moči.

Vidovič Karl iz Repišča št. 13 in Hojski Štefan iz Repišča št. 23, se še nista zavedla, da je socialistična država notranje urejena država, ki ne trpi samopašnosti poincev, niti njihovih zahrbtnosti in fizičnih obračunavanj. Ljudstvo ima na razpolago organe oblasti, s katerih pomočjo je mogoče urediti vprašanja, ki so doma včasih nerešljiva.

Obračun na nočni napad 21. 4. 1949 s sekuro na Jožeta Perneka in Ivana Vindiša ter za obema povzročene poškodbe sta dajala pred Okrajnim sodiščem v Ptujju julija t. l. Izgovarjala sta se na silobran, ki ga pa nista mogla dokazati. Ivanu Vindišu je bila ob napadu zlomljena desna lopatica, Jožef

Pernek pa je dobil poškodbe na desnem podlaktu na levem kolku.

Zaradi tega kaznivega dejanja bo Karl Vidovič dva meseca, Štefan Hojski pa šest mesecev brez prostosti. Poleg tega pa bosta morala plačati stroške sodnega postopka in poškodovancema odškodnino v skupnem znesku 5596 din tokom enega meseca po pravomočnosti sodbe. Večji znesek 4336 din bo plačal obsojeni Štefan Hojski Janezu Vindišu.

Med tem, ko se večina delovnih ljudi bori za dva življenjskega standarda celotne družbe in svojih družin, bosta Karl Vidovič in Štefan Hojski na lastno škodo in na škodo njihovih žena in nedolžnih otrok porabila lepe zneske za poravnavo škode. Slednje ma edini izvor v njuni nadutosti. Ta jima ni dala miru, dokler se ne bosta končno znešla za določeno dobo med sovrstniki, ki so izločeni iz svobodnega življenja in oddani v kazenski zavod, kjer bosta imela Vidovič in Hojski dovolj časa razmišljati o tem, da si naduti ljudje ne morejo privoščiti nikakih privilegijev, najmanj pa tega, da bi ogražili svobodno gibanje in življenje delovnih ljudi. Ps.

Tečaj učencev v gospodarstvu obutvene stroke v Ptujju je zaključen s pričakovanimi uspehi

Petek, 29. julija t. l. je bil zadnji dan bivanja 117 učencev v gospodarstvu obutvene stroke iz področja mariborske oblasti v Ptujju zaradi pettedenskega tečaja. V soboto so se tečajniki vrnili na svoje domove in na delovna mesta, kjer bodo ob pridobitvem teoretičnem znanju nadaljevali praktično delo v obutveni stroki, v prostem času pa se udeleževali v družbenih, gospodarskih in kulturnih dejavnostih.

V petek zvečer je bil v zadružnem domu na Bregu-Ptju svečani zaključek tečaja. Večina tečajev se je v Ptujju tako končala, vendar je bil ta zaključek čisto svojstven. Nad sto zdravih, slabotnih in močnejših skromnih mladincev iz vseh predelov Mariborske oblasti se je znašlo pred dejstvom ponovne zaposlitve kolektivnega življenja v tečaju, po opravljenih nalozah teoretične izpopolnitve in pred vrnitvijo v državne, zadružne in privatne delavnice obutvene stroke. Medsebojno so se tekom petih tednov spoznali in udomačili. Različno so začeli živeti in se tudi različno začeli strokovno usposabljanje. Različni mojstri, delavnice in metode učenja so bile čisto predmet pogovora. V tečaju so se naučili ločiti, kaj je normalno delo in kaj izkoriščanje, v čem se ločilo dobri mojstri od sebičnih itd. Sedaj bodo praktično opazovali in spremljali ta nasprotja ter skrbeli za to, da bodo sami pozneje taki mojstri, kakršni morajo biti mojstri v socialistični družbi.

Upravnik tečaja, Gorjup Franc, je v zaključnem govoru priznal tečajnikom, da so s svojim discipliniranim obnašanjem uspeli doseči več kot je predvideval učni program. Dokazali so, da so se rešili občutka manjvrednosti zaradi učenja v obutveni stroki. Zavedajo se, da v socialistični družbi ne more biti boljših in slabših poklicev ter šolanj in neobrazovanih delavcev, saj so istemu ljudstvu potrebni izdelki iz usnja kot izdelki iz kovin in da delavci obutvene stroke služijo istemu ljudstvu kot delavci v tovarni aluminija, vojnemih izdelkih, litostroju itd. Vsem delovnim ljudem je potrebna družbena razgledanost in strokovno-tehnična izobrazba. Neobrazovanost bo ostala sčasoma samo lastnost ljudi, ki se nočejo potruditi, da bi z razumom merili in razumeli, kar s fizično močjo ustvarjajo. Ravno zato je bil odnos predavateljev do tečajnikov tako življenjski in tovariški, ker so hoteli predavatelji doseči splošno cilj: tečajnikom tako razširiti samoeno in strokovno duševno obzorje, da ne bodo v življenju samo izvrševalci naročil svojih predpostaviljenih, temveč dosledni zaščitniki vsestranskega družbeno-političnega razvoja.

Iz zahvalnega govora mladince-tečajnika je dila prisrčna hvalečnica mladincev Komunistični partiji Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu, ljudski oblasti in predavateljskemu zboru, da je bilo vloženo v skrb za dvig teoretične izpopolnitve tečajnikov toliko truda in požrtvovalnosti.

V imenu IO. OLO v Ptujju se je tečajnikom in predavateljskemu zboru zahvalil Vrbnjak Jože, poverjenik za delo pri IO. OLO v Ptujju, ki je v kratkem referatu nakazal važnost borbe za vključitev delovne sile v družbeni delovni proces, obenem pa za skrb ljudske oblasti za usposobitev nekvificiranih delavcev v kvalifikacijo.

Po svečanem govoru so zapeli državno himno, potem se je v zadružnih prostorih razlegalo navdušeno vzklikanje KPJ in ljudski oblasti ter pelje narodnih in partizanskih pesmi.

Četudi večina tečajnikov ni imela prilike, pred nastopom učne dobe ali med njeno dobo obiskovati šole, so v tečaju doseženi uspehi dokaz, da je večina tečajnikov nadomestila prejšnje zamujeno šolanje.

Tečajniki Kolar Ferdo, Kiselak Geza, Prelec Štefan in Skrjanc Franc so odlič-

njaki, 16 je prav dobrih, 49 dobrih, 44 zadostnih, 10 nezadostnih, 1 popravni izpit.

Zaključni teoretični izpit je opravilo 26 tečajnikov: Koler Ferdo, Lešnik Štefan in Javornik Jože z odličnim uspehom, 7 s prav dobrim, 9 z dobrim in 7 z zadostnim uspehom.

Predavateljski zbor so tvorili 1 gimnazijski profesor, osnovnošolski in strokovni učitelji ter učitelji vpokojenci, kakor tudi predavatelj iz poverjeništev OLO. Tečajniki so bili obdarjeni s knjižnimi nagradami, sami pa so obdarili 13 predavateljev z umetniškimi, literarnimi in strokovnimi knjigami: Zbrana dela A. P. Čehova, Oskar Hudaes; Sovjetska zveza, Aleksandrov G.; Mehanična operacija kod proizvodnje kože itd., ki bodo predavateljem novi viri gradiva za prihodnje tečaje in predavanja.

Med tečajem so tečajniki ustvarili močno mladinsko organizacijo. Predsednik LMS je bil Ciglar Jože iz Prekmurja, Lipič Franc pa komandant mladinske brigade. V prostem času so obiskovali v Ptujju kulturno-prosvetne prireditve, koncerte in muzeje, šli so pa tudi na delovno pomoč kmetijski za drugi v Rogoznici, kjer so v 535 delovnih urah pletli travo, okopavali koruzo in vrhov nasad ter dovažali steljo.

Skrb ministrstva za delo LRS za uspešno izvedbo tečaja je bila v veliko oporo in pomoč upravljavca in predavateljem ter tečajnikom. Znatno po-

moč sta nudila tečaju tudi Vrbnjak Jože in Ciglariceva iz poverjeništv za delo pri OLO. Upravnik tečaja Gorjup Franc ni šel niti časa niti korakov, dokler ni bilo doseženo, kar se je doseglo moralno in delo. Večina predavateljev je vložila del poštinitkega časa v predavanja, saj je prišlo tedensko 6—28 ur na predavatelje. Predmeti predavanj so bili: matematika, zgodovina in zakonodaja, zemljepis, knjigovodstvo s kalkulacijo, fizika, kemija, strokovno risanje, strokovnanstvo, higiena z biologijo, organizacija, planiranje in norme.

V organizacijskem pogledu bo lake tečaje lažje izvajati, ko bo bivša mestna deška osnovna šola služila potrebam obrtniškega kadra, posebno pa še, ko bo mogoče ptujskim menzom dokazati, da je čas petletke čas maksimalnih naporov in ko ne bo več treba z upravnimi menz barantati, ali te mogoče pri njih nahraniti tečajnike ali ne. Pri tem tečaju je izkazala razumevanje za tečaj Delavsko-nameštenska potrošniška zadruga v Ptujju, ki je pripravljala tečajnikom hrano v gostilni na Bregu-Ptju.

Vsi tečajniki so tekom tečaja spoznali resnost prizadevanja ljudske oblasti za dvigom novih kadrov in so se prepričali, da so tečajji osnovna pomoč sedanjim učencem, da se bodo rešili podedovane oblike učnih odnosov in prepričala svoje sovrstnike, da si brez teoretične izobrazbe ni mogoče misliti strokovne izpopolnitve. V. J.

Po resnih pripravah uspeh v „Tednu matere in otroka“ ne more izostati

Za »Teden matere in otroka« pod parolo »NAŠI OTROCI — NASHA BODOCNOST« se vršijo priprave po vsej državi, četudi bo trajal šele od 27. sept. do 3. oktobra t. l.

V okviru teh priprav bo dana delovnemu ljudstvu prilika, da bo spoznalo potem vseh propagandnih sredstev, kako se v ptujškem okraju praktično odraža skrb ljudske oblasti za otroke brez staršev, za otroška zabavišča, zavetišča in otroške jasli, kako poteka zdravstveno-vzgojno delo med materami, kako občutijo matere izvajanje uredbe o zaščiti matere in otroka, posebno uredbo o zaščiti noseče žene, kako je rešeno vprašanje preskrbe otrok, skratka, ljudstvo bo spoznalo vse okoliščine, ki so materam in otrokom v pomoč in zaščito ter odkrilo vse pojave, ki so v nasprotju s skrbjo za mater in otroka.

»Teden matere in otroka« bo v ptujškem okraju izveden v okviru sledečega plana:

Okvirni plan dela

za organizacijo »Tedna matere in otroka«

1. Okrajni odbor za organizacijo »Tedna matere in otroka« šteje 25 članov.
2. Vsi člani so vključeni v 4 sekcije in to:
 - a) v propagandno sekcijo 6 članov,
 - b) v tekmovalno sekcijo 4 člani,
 - c) v prireditveno in razstavno sekcijo 12 članov,
 - č) v finančno sekcijo 3 člani.
3. Predsedniki posameznih sekcij izdelajo skupno s člani svoje sekcije na podlagi okvirnih planov za organizacijo »Tedna matere in otroka«, ki jih predložijo: poverjeništvu za soc. skrbstvo, zdravstvo, prosveto, trgovino in preskrbo, poverjeništvu

za delo, AFŽ, RK in LMS, točen plan dela odbora za organizacijo »Tedna matere in otroka«, za organizacijo tedna samega in za čas tekmovanja in to za celoten okraj.

4. Posamezne sekcije bodo izvršile v času tekmovanja in v tednu samem naslednje naloge:

Propagandna sekcija:

Dopisi v časopise in to v okviru, ki ga je izdal MSS, odd. za skrbništvo, s svojih navodilih z dne 30. junija 1949. Skupno 9 člankov (tukaj niso zajeti članki, ki jih bodo objavljala ostala poverjeništv in množične organizacije).

Propaganda in obveščanje preko lokalnega časopisa in preko množičnih organizacij o prireditvah in predavanjih.

Skrb za pravočasno nabavo lepakov in njihova razdelitev po terenu.

Razstavna sekcija:

Organizira v TMO razstavo v Ptujju v 5 izloženih olinih.

Organizira preko OF razstave po terenu, predvsem v centrih.

Za teren eventuelno potujočo razstavo (v kolikor bodo na razpolago potrebna prevozna sredstva).

Pospesi delo na dečjih jaslih v Ptujju ter stopi tozadevno v stik z MLO in AFŽ organizacijo v Ptujju, tako da bodo dečje jasli otvorene in predane svojemu namenu v TMO.

Prireditvena sekcija:

Sestavi program prireditev in predavanj za TMO in za ves čas tekmovanja.